

— (O banki „Sloveniji“) poroča „Slov. Gosp.“, kar je po vsem resnično, iz seje opravičnega sveta od 3. dne t. m. sledeče: „Več duhovnikov na Kranjskem je zadnji čas našej banki zdatno podpora naklonilo ter se je samo meseca decembra 48 fará z vsemi podružnicami pri banki zavarovalo. V tem, ko se je meseca oktobra 266 in novembra 258 polic na novo izdalo, so police meseca decembra narastle na 422 in premija zadnjega meseca več znaša, kakor prešnjih dveh. — Tržaška podružnica, ki nam ni nikakega dobička prinašala, temuč še zgube, se je odpravila in spremenila v glavni zastop, ki se je izročil g. Frid. Segali s provizijo od prejetih premij. — Tudi na Reki se je napravil glavni zastop proti proviziji in se je g. Jelovšek-u izročil. — Na Českem dela g. Školavdy hvalevredno, v kakih 14 dneh se bode tudi v Brnu na Moravskem in v Šleziji glavno zastopništvo postavilo. — Na slov. Štorskem dela 40 zastopnikov, med katerimi sta posebno marljiva: g. A. Gorčičar v Mozirju in g. J. Tanšek v Brežicah, pa tudi drugi bodo zdaj gotovo bolj gibčni postali, ko bodo slišali, da naša banka dobro napreduje. Najvažnejše pa je, da je zdanje vodstvo banke zasledilo mnogo pomot prejšnjih uradnikov banke, ki so — po nevednosti ali hudobiji krivo računili protizavarovanja (Rückvergütungen) z 20 drugimi bankami, s katerimi je še „Slovenija“ oeloma v zavezi; nekaj se je že preračunilo in drugo se še bo, in vidi se, da ima banka vsaj za 35 do 40.000 gld. dolga od drugih bank tirjati, kar se jej bode brez dvoma tudi plačalo. — Štirje gg. uradniki: Czermak, Jereb, Levak in Pliker so odstopili zavoljo nekaterih pomot, banka pa zaradi tega ne bo nikake škode trpela. — Sedanji načelniki pri posamesnih oddelkih so delalni in pošteni možje, ki so že od začetka pri banki delali, namreč gg.: blagajnik Kadilnik, glavni knjigovodja Stalic, načelnik pri zavarovanju za življenje Stekar, za ogenj Bradaska, za protizavarovanje Valentinčič. — Doplačila na delnice so se do zdaj vršile tako-le: za 914 delnic se je vse doplačalo, za 681 polovica in na 30 delnic se je poslalo 450 gld., tako, da je banka prejela 38.085 gld. doplačila. Opravični svet bi bil že po postavi smel neveljavne spoznati tiste medčasne liste, na katere se še nič ni doplačalo; ker je pa veliko delničarjev prosilo podaljšanja obroka za doplačilo, in ker nekateri manj premožni hipoma doplačati ne morejo, se to ni še storilo, ker vodstvo banke pričakuje, da bo mnogo teh še doplačalo, kateri pa tega v par mesecih storiti ne morejo, pa so pripravljeni z menjico (Wechsel) se zavezati, da bodo plačali obresti, potem pa v odločenem času na akcije doplačali, se je tudi to dovolilo, naj bi nihče zavoljo storjene krivice se pritoževati ne mogel. — To so posamezni opravični svetovalci predlagali; zatoraj naj nihče ne zamudi doplačati, ali se vsaj v kratkem oglasiti, zakaj da še ni doplačal. — Da se kupon za preteklo in novo leto še plačati mogel ne bo, vsak razumi, ki pozna pravila naše in drugih bank; dokler se namreč vsi dolgovi prejšnjega nepremišljenega ravnanja ne poplačajo, se tudi obresti po cesarski postavi plačevati ne smejo; upati pa smemo, da bo to vsaj v par letih mogoče, sčasoma pa že z lepo dividendo (delilom dobička). — Hudo skušnjo imela je naša banka zadnje 3 mesece prestati, in prestala jo je! In mož, ki nikdar ni zaupanja zgubil, bil je g. Debevec, podpredsednik in generaldirektor ob enem, za kar mu gre posebna hvala. Rodoljubi na Štorskem bodo gotovo še za naprej ta domači zavod posebno podpirali!

— (Odbor čitalničin) je v svoji poslednji seji vrh tega, da je odločil za pustni čas veselice, tudi sklenil, da nobeden, kdor ni ud čitalnice ali pa po §. 7 dru-

štvenih pravil od kakega odbornika vpeljan gost, ne sme zahajati v čitalnične prostore in ne se vdeleževati nikakoršnih čitalničnih veselic. Ta opomin daje odbor tudi očitno na znanje, da se odvrne vsaka vrinjencem neprijetna, pa tudi odboru neljuba nezgoda.

— (Slovensko gledališče.) „Godčeve pesmi“ so v sredo zopet napolnile gledališče, bila je to zopet boljših predstav ena. Razen gospodov: Nollija in Schmidta ter gospodičine Podkrajškove nam je s pohvalo omeniti še gospodične Ledarjeve in gospoda Juvančiča, ki sta igrala dve prav hvaležni nalogi vrlo dobro in zaslužila ter tudi dobila mnogo živahne pohvale. — Prazno pa je bilo gledališče zopet v pondeljek, ko se je predstavljal „Cousin Jacques“, prav mikavna veseloigra, ki bi pa bila pač lahko bolje poslovenjena. Igrala se je dosti gladko, dasiravno je gosp. Jeločnik nalogo nagloma zbolelega g. Schmidta še le popoldne prevzel; njemu gre tedaj hvala, da se je ta večer sploh moglo igrati. Pohvaliti moramo tudi vojaško godbo, ki je med igrami svirala prav lepe skladbe. Škoda, da je sploh tako dobra predstava vršila se v praznih prostorih.

— (Pobirki iz časnikov.) Prevzetnost nemčurska že kipi, „Tagblatt“ je včeraj že pričel z bahanjem, kakoršno je navadno pri njem vselej, kedar nemčurji s pomočjo vlade pridejo do kakega vspeha. Na ta način „zmagovati“ ni nobena umetnost, mi bi se s tako zmago nikakor ne ponašali, marveč sramovali bi se je, ker bi morali pripoznati svojo slabost. Saj je vsemu svetu znano, da bi nemčurji brez vladne pomoči ne spravili ne enega svojih kandidatov nikamor; z vladno pomočjo, posebno če je tako silna, tako vse žile napenjajoča, kakor zdaj, pa bi bilo ravno tako lahko Turke spraviti v kupčijsko zbornico ne le pri nas, ampak povsod, tudi kjerkoli na Nemškem. Bahanje „Tagblattovo“ je tedaj prav ostudno in kaže propadlost nemčurjev, katerih je toliko sram, kakor pesa strah. — Tudi „Laib. Zeitg.“ čenčá nekaj o „Durchbruch des Verfassungsgedankens in Krain“ ki se je pokazal s tem, da so nemčurji v kupčijem oddelku „zmagali“. Pa saj je ta „teta“, dasiravno hodi v vladnem krilu po svetu, prav iste krvi, kakor vnuk njen „Tagblatt“, toraj se tudi njeni aroganci in ignoranci ni čuditi. Takih ljudi, katerim je resnica turška beseda, pač ne bomo zavračali.

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Iz Dunaja. — Premišljevanja ustavoverskih dunajskih časnikov o nastopu novega leta so ravno tako potrta, kakor so bila njihova premišljevanja proti koncu starega leta. Ne enega glasa nismo brali, ki bi bil prišel iz veselega ustavoverskega srca; obe „Presse“, „Tagblatt“, „Morgenpost“, „Extrablatt“, oba „Fremdenblatt“-a, „Deutsche Zeitung“ i. t. d. Vsi pojo več ali manj žalostinke. „Deutsche Zeitung“ piše: „Reši se, kdor se rešiti more, je splošni klic; Avstrija v letu 1874 bila je podobna veliki bolnišnici, prišlo je do tega, da v veseljem kužnem času ni skoro mogoče bilo, zdravega od bolnega ločiti. Stari „Fremdenblatt“ ostro kritikuje ministerskega predsednika kneza Auersperga, o katerem pravi, da razun odličnega svojega imena nima nič, celó nič, kar bi mu dalo sposobnost za visoko njegovo službo. Od sedanjega ministerstva se pač družega ne more reči kakor to, da pusti cesarskim deželnim glavarjem delati, kakor oni hočejo. — Gledé na stan, ki ga imamo dandanes v Avstriji, piše mnogoskušeni in bistrourni Šuzelka v svoji „Reformi“ tako-le: „Kamor pogledamo, je očitno, da propada dandanes gospodujoča ustavoverska stranka; na grobu starega leta sadimo mi drevo

upanja, da v novem letu konec vzame liberalna manjšina, katera je dosedaj drzno gospodovala Avstrijo! Mi Šuzelkovim besedam dostavljamo le to: Bog daj!

— Občno pozornost obrača zdaj na-se pravda Ofenheimova, ki bo trajala bóje mesec dni. Ofenheim je bil glavni ravnatelj železnice iz Levova do Črnovic; ta železnica je bila jako slabo zidana, nesreče na nji na dnevnem redu. Država je prevzela poroštvo za obresti delničarjem, kar jo je mnogo stalo; zato je jelo ministerstvo že l. 1870 pod Potockijem vodstvu železnice bolj na prste gledati, Schöffle je vpeljal preiskave in sedanji minister Banhans ni mogel drugače, ko da je ravnatelja Ofenheima izročil sodniji. Zatožen je Ofenheim 9 glavnih goljufij, katere so zadele državo in delničarje, in po katerih je, kakor pravi zatožba, Ofenheim, ki je še leta 1866 imel komaj 30.000 gold. premoženja, tako obogatel, da je imel pred polomom že milijone premoženja. Ž njim vred so obogateli tudi drugi opravični svetniki, med katerimi je nekdanji minister dr. Giskra. Al Ofenheim ni največi goljufov; on je vsaj sam delal, pa drugih več je, ki so bili že na najvišjih stopinjah, kateri so prav zastonj denarje državne in delničarjev v svoje žepe vtikali. Pravda bo gotovo spravila veliko škandalov na dan, ki so se godili med liberalci na najvišem mestu. Že zdaj pa je videti, koliko gnjilega je v teh krogih, ki dajó drugim le pohujšanje. Kako neljuba pa je izpoved Ofenheimova vladnim krogom, je videti iz tega, da so poročevalci uradne „Wien. Ztg.“ kar konfiscirali besede, s katerimi je dolžil Banhansa, da ga je ta hotel pridobiti za „Chabrus“ na Českem, in da je postal minister zato jezen na-nj, ker mu on (Ofenheim) za to ni hotel dati denarja. — Lepe reči to, ki stavijo liberalce pred svetom v prav čuden svit.

Hrvaška. — Zbor Hrvaški se je pričel 4. t. m. in obravnaval najprej deželni proračun za tekoče leto. Iz poročila je razvidno, da ima dežela 100.000 gold. več dohodkov ko stroškov! Redka, pa vesela prikazen! — Izmed sklepov dozda sklenjenih je najbolj pomenljiv ta, da se imajo prodati graščinska posestva cerkvene in šolskega zaklada ter skupljeni denar drugače obrniti za šolske in cerkvene namene.

Ogerska. — Denarno stanje je res slabo. Za prihodnje leto bode po poročilu ministra Ghycya primanjkovalo nič manj ko 25 milijonov; vsaj 12 milijonov bo treba na posodo iskati, za 13 milijonov bo pa treba povišati davke. Če jih bo le kdo plačeval, ker je znano, da še sedanjih ne morejo izterjati.

Iz Črne gore. — Komisija, sestavljena iz zastopnikov Turčije in Črne gore, ki je imela preiskavati in razsoditi umore, katerih so se Turki v Podgorici vkrivili, ni dosegla nikakoršne poravnave zato, ker Turki nočejo svojih hudodelnikov kaznovati, kakor bi njihova dolžnost bila; Črnogorci so zato s protestom zapustili komisijo in v Črnigori je zatega del čedalje večja razdraženost zoper Turke.

Srbska. Tu se že dolgo nekaj kuha, razdraženost proti Turku postaja čedalje večja. Srbski dijaki, ki so v Pragi na vseučilišči bili, so se domú podali, — pravijo, da sablje brusit. Toraj vtegne najprej na jugu kaj počiti.

Španjska. Novi kralj Alfonso je že napotil se na Španjsko; ravno je došel v Valencijo. Če se sme telegramom verjeti, ga povsod navdušeno sprejemajo. Zdaj je jasno, da je Alfonsa Bismark postavil na prestol.

Laška. Stanje te „svobodne države“ postaja čedalje slabše, čedalje več hudodelstev in hudodelnikov, tako da si skoro nihče več sam potovati ne upa.

Francoska. Ministerstvo se je bilo odpovedalo, pa Mac Mahon mu ni dovolil odstopiti, dokler ne dobi drugega ministerstva. Zdaj ga iščejo, a dobiti ga ni, zato je Mac-Mahon v silni zadregi, ktero bi vtegnili Bonapartovci za svoje naklepe porabiti. Ni tedaj nemogoče, da bi se nekega dne kaj tacega pripetilo, kakor na Španjskem.

Listnica vredništva. Gosp. J. G. v G: Ne vemo prav, je li iz G. nam došli dopis, ki v nebo povzdiguje gospoda Samasso, res iz Vašega peresa, ali le v Vašem imenu poslan; namreč da bi mu bilo Vaše imé priporočilo za vredništvo. Bodisi pa kakor koli, dopisa takega ne moremo sprejeti. Čujte naše vzroke in kot narodnjak boste spoznali, da imamo prav. Gospod Samassa, dasiravno pri nas rojen, se je po svojem obnašanji prej že, posobno pa zdaj kot ud nemčurske volilne komisije kupčijske zbornice Kranjske, skazal takega sovražnika narodnosti naše, da ga nikdar in nikomur ne moremo priporočati, kajti če bi s svojim priporočilom skrbeli za to, da bi on po naši deželi kupčije delal, bi pitali gada na svojih prsih. Boljše, da zaslužijo od nas denar zvonarji zunaj dežele, ki ravno take ali pa še boljše zvonove lijó, a nam nikakor škode ne delajo, kakor ljudje v naši deželi, ki obračajo od nas zaslužen denar v to, da nas zatirajo, podpirajo pa naše sovražnike, kar dela g. Samassa, kakor je vsacemu znano. Treba spodrezati takim ljudem, ki so sovražniki naši, dasiravno so po naših groših obogateli, žile, po katerih jim dohaja zaslužek, drugače se nam smeja v obraz, češ: „To so Slovenci bedasti! Zmiraj jim nasprotujemo, pa vendar nam dajó obilen zaslužek.“ Tako bedasti toraj ne smemo več biti. Kdor hoče pri nas živeti, naj drži z nami, kdor pa noče z nami držati, naj išče zaslužka pri Nemcih, Lahih ali Turkih. Gospod Samassa drži z nemčurji in Vélíkonemci, toraj naj prodaja svoje zvonove nemčurjem in na Prusko in tam išče dobička. Slovenci bodo zvonove, katerih potrebujejo, dobivali že od takih ljudi, ki jim ne delajo škode. — Iz tega vzroka bo tudi Vam jasno, da ne moremo in nočemo prigovarjati ljudi, da bi gosp. Samassi zaslužek dajali, dokler bo on glaven steber Ljubljanskih nemčurjev in liberalnih brezvercev. — Gosp. Fr. na Čes: Garjevi ovci postrižite volno na garjevem mestu, in spirajte ga vsak dan z lugom, v katerem se je pokuhalo nekoliko tobaka; včasih že zadostuje spiranje z mjlilnico (žajfnico), s črnim mjlilom napravljeno. Pri bolj zastarelih gorjah treba ostrejših zdravil.

Za nagrobni spominek Hicingerjev so dalje darovali: gosp. dr. Zupanec 5 gold., gosp. Jan. Rozman 1 gold., gosp. dr. Bučar 2 gold., gosp. kanonik Zavašnik 3 gld.

Žitna cena

v Ljubljani 9. januarja 1875.

Vagán v novem denarji: pšenice domače 4 fl. 90. — banaška 5 fl. 62. — turšice 4 fl. 80. — soršice 4 fl. 10. — rži 3 fl. 40. — ječmena 3 fl. —. — prosa 3 fl. —. — ajde 2 fl. 70. — ovs 1 fl. 90. — Krompir 2 fl. 50.

Kursi na Dunaji 8. januarja.

5% metaliki 99 fl. 90 kr. Ažijo srebra 106 fl. — kr.
Narodno posojilo 74 fl. 85 kr. Napoleondori 8 fl. 91 kr.

Loterijne srečke:

v Trstu { 2. jan. 1875: 68. 9. 12. 41. 24.
v Lincu { 8. 9. 57. 23. 4.

Prihodnje srečkanje v Trstu 16. januarja.